

2017-08-14

Socialnämnden

Dnr Son 2015/517

Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2018 antas av socialnämnden.
2. Handlingsplan och beslut överlämnas till barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnd för eget ställningstagande om godkännande i respektive nämnd.
3. Handlingsplan överlämnas till kommunstyrelsen för fastställande.

Ärendet i korthet

Under 2015 fick det kommunövergripande nätverket mot hedersrelaterat våld uppdrag från SAMBU styrgrupp att ta fram en ny handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck då tidigare handlingsplan framtagits 2007 och därefter endast genomgått smärre justeringar.

En handlingsplan togs fram som godkändes av socialnämnden i december 2015. Övriga ansvariga nämnder fattade dock inte beslut om godkännande eftersom det framkom önskemål om revideringar.

Revideringar genomfördes under 2016 och i december samma år beslutade socialnämnden att den nya versionen av handlingsplan skulle skickas på remiss till ansvariga nämnder samt kommunstyrelsen innan beslut fattades om godkännande.

Barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnden har inkommit med remissvar och vissa ytterligare justeringar i handlingsplanen har genomförts.

Socialförvaltningens bedömning är att föreslagen handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck bör godkännas och överlämnas till barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnden för eget ställningstagande om godkännande. Beslut och handlingsplan bör även överlämnas till kommunstyrelsen för fastställande.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-08-14.
2. Handlungsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2018.
3. Remissvar från barn- och ungdomsnämnden.
4. Remissvar från kompetensnämnden.
5. Remissvar från kultur-, demokrati- och fritidsnämnden.

Bakgrund

Socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt utbildningsnämnden antog 2007 gemensamt en Handlungsplan mot hedersrelaterat våld. Planen har därefter, med smärre justeringar, förlängts vid tre tillfällen. Nätverket mot hedersrelaterat våld som arbetar på uppdrag från styrgruppen i SAMBU (samverkan kring barn och unga) och som består av deltagare från de olika förvaltningarna har i sitt arbete utgått från tidigare Handlungsplan men identifierade under 2015 ett behov av ny Handlungsplan eftersom kunskap, erfarenhet samt medvetenheten om konsekvenser ökat.

Nätverket fick i uppdrag från styrgrupp SAMBU att ta fram en ny Handlungsplan vilket gjordes under 2015 och i december samma år beslutade socialnämnden att godkänna framtagen Handlungsplan. Enligt planeringen skulle även övriga nämnder därefter ta ställning till om Handlungsplanen kunde godkännas. Innan Handlungsplanen hann behandlas i övriga nämnder framkom dock önskemål om förändringar i dokumentets struktur samt förtydligande av delmål. Handlungsplanen omarbetades och socialnämnden fattade 2016-12-15 beslut om att den nya versionen av Handlungsplanen skulle skickas på remiss till ingående nämnder i SAMBU samt kommunstyrelsen innan beslut om godkännande av planen kunde fattas.

Remissvar

Kommunstyrelsen meddelade socialnämnden 2016-12-22 att det på tjänstemannaberedning hade bestämts att kommunstyrelsen inte skulle svara på remissen innan ärendet kom till kommunstyrelsen för fastställande.

Barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnd behandlade alla förslaget till Handlungsplan under februari 2017. Förslag till beslut från respektive nämnds förvaltning var att Handlungsplanen hade omarbetats på ett sådant sätt att nämnderna föreslogs ställa sig bakom den föreslagna planen. De beslut som sedan fattades skilde sig dock från respektive förvaltnings förslag på några områden.

I barn- och ungdomsnämndens beslut framgår att man anser att föreslagen Handlungsplan är ett stort steg framåt och man observerar att tidigare inspel från nämndens ledamöter i stor mån har inarbetats men att man fortfarande ser utvecklingsområden. Önskemål om ytterligare revideringar är specifikation av konkreta aktiviteter som kan kopplas till mål och delmål samt indikatorer, ansvarsfördelning och konkretisering av uppföljning av mål och delmål. Barn- och ungdomsnämnden anser även att avsnittet om pojkars, unga mäns samt HBTQ-personers utsatthet bör utvecklas ytterligare.

I kompetensnämndens beslut framgår att den reviderade handlingsplanen är ett stort steg framåt men att det fortfarande inte är en fullgod handlingsplan. Nämnden observerade att tidigare inspel från nämndens ledamöter i stor mån hade inarbetats men att man såg flera utvecklingsområden. Nämnden efterfrågade ett antal konkreta aktiviteter kopplade till uppfyllande av mål och delmål samt att uppföljningen av målen borde säkerställas. Kompetensnämnden önskade även indikatorer och ansvar för uppföljning av mål samt menade att avsnitten om pojkar, unga mäns respektive HBTQ-personers utsatthet inte reviderats från föregående version. Man önskade en revision av avsnitten utifrån tidigare lämnade synpunkter.

I kultur-, demokrati- och fritidsnämndens beslut framgår att man överlämnar förvaltningens skrivelse till socialnämnden som nämndens eget remissvar vilket innebar att man ställde sig bakom föreslagen handlingsplan och inte hade några förslag till förändringar. En beslutssats tillfogades dock ärendet vilken löd ”Kommunstyrelsen ska ha det samordnande ansvaret för handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck”.

Överväganden

Socialförvaltningen har tagit del av de ytterligare synpunkter som inkommit efter remissrundan och justerat handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck på vissa områden.

Under punkt 4, ”Övergripande mål”, andra meningen har ”fritid” lagts till vilket innebär att lydelsen av meningen blir följande: *”Att i samarbete mellan förskolan, skolan, **fritid** och socialtjänst hjälpa barn och ungdomar att tillvarata sina rättigheter, möjliggöra deltagande i skolans aktiviteter och erbjuda skyddsinsatser.* ”

Under punkt 5 ”Uppföljning” har ett tillägg gjorts avseende att det kommunövergripande nätverket mot hedersrelaterat våld och förtryck årligen ska följa upp och rapportera sitt arbete till styrgruppen för SAMBU. Ansvarig för rapportering till SAMBU är samordnaren mot våld i nära relationer med organisatorisk tillhörighet till socialnämnden. I övrigt görs bedömning att den uppföljning som anges genom att varje förvaltning årligen ska rapportera sitt arbete i frågan till SAMBU styrgrupp samt att SAMBU styrgrupp slutrapporterar arbetet utifrån handlingsplanen till respektive nämnd senast 2018-12-30 är tillräckligt utifrån nuvarande organisering.

En uppdatering av källförteckningen i punkt 6 har genomförts eftersom alla angivna fotnoter inte var upptagna i källförteckningen.

Konkreta aktiviteter efterfrågas i den gemensamma handlingsplanen. De gemensamma aktiviteter som i dagsläget är möjliga att ange är det arbete som nätverket mot hedersrelaterat våld genomför. Dessa aktiviteter framgår i bilaga två. Att bedömning gjorts att de även fortsättningsvis ska framgå i en bilaga är beroende på att dessa kan behöva förändras över tid. Socialförvaltningen vill även framhålla att utifrån aktuell organisering av arbetet med att motverka det hedersrelaterade våldet och förtrycket så är det inte möjligt för SAMBU styrgrupp eller nätverket för hedersrelaterat våld att mer uttryckligen ange eller bestämma aktiviteter som ska gälla för alla ingående nämnder. Det är dock inget som hindrar att respektive nämnd

utifrån denna handlingsplan upprättar en egen genomförandeplan avseende ytterligare egna aktiviteter kopplade till angivna mål och delmål.

Till den reviderade versionen av handlingsplanen, som skickades på remiss i december 2016, hade avsnitt om pojkar, unga mäns samt HBTQ-personers utsatthet tillfogats förutom det avsnittet som berör flickor och unga kvinnor. Utöver den information som framgår i handlingsplanen finns hänvisning till källor samt resurslista (bilaga 1) där det är möjligt att inhämta ytterligare aktuell fakta om olika målgrupper eller området i stort som behövs vid genomförande av specifika aktiviteter. Bedömningen görs att innehållet i de avsnitt som medtagits i handlingsplanen är tillräckligt utifrån dess ändamål.

Analys

Arbetet med denna handlingsplan har pågått en längre tid och revideringar har genomförts utifrån inkomna synpunkter från de nämnder som samverkar inom området. Frågan att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck istället bör samordnas av kommunstyrelsen har lyfts i olika sammanhang. Socialnämnden besvarar en motion gällande detta i ett separat ärende men vill även i detta sammanhang påtala vikten av att arbetet i nuvarande organisering inte stannar upp i avvaktan på eventuell förändring.

I dagsläget är det SAMBU styrgrupp och ett kommunövergripande nätverk bestående av olika funktioner som är engagerade i frågan och driver arbetet. Det är viktigt att man i det arbetet ges mandat och har ett styrdokument att utgå ifrån även om förändringar behövs och planeras för.

Det är troligt att en förändring i ansvarsfördelning, organisering och samverkan tar tid och om framtagande av en kommungemensam handlingsplan ska avvakta detta är farhågan att det inte heller inför 2018 kommer att finnas en handlingsplan.

Socialförvaltningen anser att genomförda revideringar innebär att föreslagen handlingsplan är ändamålsenlig utifrån aktuella förutsättningar och därför bör antas för åren 2017 och 2018. I händelse av att det innan utgången av 2018, i en ny organisering av arbetet, finns ett nytt förslag på handlingsplan får den i så fall ersätta denna efter särskilt beslut.

Barnkonsekvensanalys

Handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck vänder sig till barn och ungdomar varför den och därpå följande arbete har en stor påverkan på dem, deras situation och förutsättningar för stöd och hjälp.

Frågan om handlingsplanen ska godkännas eller inte av socialnämnden, och i ett senare skede även av andra ansvariga nämnder, har därför en påverkan på kommunens möjligheter att i nutid och utifrån nuvarande organisering kunna genomföra arbetet att stödja de barn och ungdomar som lever i en hederskontext.

I händelse av att socialnämnden eller annan nämnd fattar beslut att inte godkänna handlingsplanen, i avvaktan på att frågan om överflyttning av samordningsansvar till

kommunstyrelsen avgörs, finns en risk att nuvarande arbete stannar av vilket riskerar att drabba berörda barn och ungdomar negativt.

Ekonomiska konsekvenser

Bedömning görs att förslag till beslut i detta ärende inte ger några ekonomiska konsekvenser för socialnämnden.

Slutsatser

Socialförvaltningens bedömning är att föreslagen handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck bör godkännas och överlämnas till barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden samt kultur-, demokrati- och fritidsnämnden för eget ställningstagande om godkännande. Beslut och handlingsplan bör även överlämnas till kommunstyrelsen för fastställande.

Arnfinn Kleveland
Tf. socialdirektör

Lotta Erlandsson
Avdelningschef individ- och familjeomsorg

Expedieras

Diariet
Kommunstyrelsen
Barn- och ungdomsnämnden
Kompetensnämnden
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden
Arnfinn Kleveland
Lotta Erlandsson
Elin Gowland
Rita Grünbaum